

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

18

Львів, 7. лютого 1928.

Українське Національно-Демократичне Об'єднання виступає до виборчого бою у виборчому фронті з іншими українськими політичними організаціями та як представництво більшості українського громадянства в союзі (в блоку) з іншими польськими народами.

Польська виборча система (виборча організація та виборча геометрія) дає запоруку виборчих успіхів лише великим виборчим партіям або союзам (блокам) політичних організацій. Слабкі, невеличкі і розділені партії чи групи є згорі засуджені на малі успіхи.

Маючи це на увазі Українське Нац.-Демокр. Об'єднання повело рівнобіжну акцію в справі створення єдиного українського виборчого фронту з одного боку і зв'язання його з великим блоком польських народів з другого. Навпаки, змаганням нашого національного і соціального противника було за всяку ціну довести до того, щоб український народ пішов до виборів розбитий на безліч партій і груп, розпорошений між кількома виборчими явист. Скоро тіл ки стало відомим, що Об'єднання веде широко закрочу консолідаційну акцію, національну і міжнародну, в польському таборі повстав переполох, знялася тривога. Всі польські чинники від „пересторог“ перенесли до погроз, називаючи консолідаційну акцію об'єднанням „протидержавних“ елементів, „даговором“ проти польської держави, який треба знищити в зародку шляхом диверсійної акції в нутрі поодиноких громадянств. І ми бачили, як розвалилася та диверсійна акція, як зорякувало поодинокі партії, як торощено „шовінізм меншостей“, як тупцювано біля темної жидівської (хасидської) маси, як творено диверсійно-хлібоїдські ватаги серед українців і білорусів, як підсилювано аморфні поменших українських партій. Одночасно Об'єднанню зроблено закид, що — мовляв — воно єднається з жидівською й німецькою буржуазією, що воно пішло на службу жидівського купецтва та німецьких фабрикантів і землевласників.

А всі ці заходи мали одну мету: посіяти нездовір серед українських партій і тим самим розбити українське громадянство на безліч виборчих груп, які — борюючись себе взаємно, дали спробою полякам вибрати з українських і білоруських земель під Польщею ще більшу чисельно польську парламентарну репрезентацію, як це їм забезпечує некорисна для українців виборча організація і штудерна виборча геометрія.

Теперішні вибори мають для нас особливе значення. Через вибір жнайбільшої кількості українських представників до союзу і сенату ми маємо: 1) ствердити характер українських земель під Польщею, 2) маємо здобути свою повноправну національну репрезентацію і 3) маємо здобути вільну парламентарну трибуну.

Ясно, що чим меншою чисельно вийде з виборів українська парламентарна репрезентація, а більшою польська з української території під Польщею, тим більше сумнівно для світа буде характер українських

земель. Це вже не буде українська нація, а лише територія під Польщею, тільки шонайменше „мішана“, польсько-українсько-жидівська область, про що польська пропаганда трубить вже віддавна.

Не можна сказати, щоб поляки у своїх змаганнях уже частинно не досягнули великих успіхів. Справді вдалося їм розбити польські громадянства, розпорошити українські, білоруські і жидівські політичні групи, поставити їх у виборчий боротьбі проти себе, щоб усунути всі перепони, які стояли їм завадою на шляху до перемоги.

У висліді маємо звужений український виборчий фронт і частинно звужений блок польських народів. До українського виборчого фронту під проводом Об'єднання приступили Селянський Союз та безпартійні волинсько-холмські діячі. Соціалісти-радикали і соц.-демократи відмовилися від спільного українського фронту, не говорячи вже про інші українські партії і групи, більш на ліво посунені.

Більші наслідки дали заходи біля створення виборчого блоку польських народів, до якого приступили з білоруських партій: Сел. Союз, Християнська Демократія і Православна Демократія, з жидівських партій: радикальні сіоністи Б. Конгресівки і Східних Земель (Волині, Холмщини, Підляшя, Полісся і Білоруси) зі спорідненими демократичними угрупованнями та всі німецькі партії і групи, за винятком соціалістів які приєдналися до НСД. Однак вже нині німецькі соціалісти розчарувалися. Вони жаліють свого кроку. Листа польських народів одержала число 18. Поборюють її тепер уже не лише всі польські чинники, не лише їх „диверсійні“ прислужники, (хлібоїди від Даниловича до Антонова-Засильчука), але й всі українські партії, що під впливом тих чи інших сил пішли на самостійно-сепаратистичну виборчу акцію. Завзяту боротьбу проти 18-ки ведуть не лише „чисті“ інтернаціоналісти (комуністи і сел.-робітники), але й соціалістичні партії з національним підкладом (радикали і еседеки).

Якіж аргументи висувують українсько-інтернаціональні партії проти 18-ки, а радше проти Українського Нац.-Демокр. Об'єднання? Вони розсилають демагогічні підозріння і закиди, що це — мовляв — союз „меншостей буржуазії“, що Об'єднання пішло на службу німецькій і жидівській буржуазії, німецьким фабрикантам і жидівським купцям, що воно „запродалося“ німецько-жидівським капіталістам.

В своїй політичній тактиці Об'єднання, як позапартизна партія, займаючись з іншими народами для цілей перехідних не виходить з пролетарського чи буржуазного становища, лише зі становища доцільності і користності для українського народу, як цілості. Чи українці північних земель, беручи в 1922 р. участь у виборах у союзі з іншими польськими народами, кепсько на тому вийшли, чи вони щонебудь на тому втратили, чи зискали? В 1922 р. завдяки одному національному фронтові і блокуві польських народів плані українці не лише не допустили в 1922 р. до виборів ані одного польського кандидата на Волині, але й здобули українське парламентарне представництво для

Холмщини і Підляшя, для земель, які від хвилі повстання польської держави уважалися „чисто польськими“. Від 1922 р., на протязі останніх п'яти літ відносини для нас не лише не покращали, але значно погіршилися. Отже єдиний національний фронт і виборчий союз з іншими польськими народами був тепер тимбільше konieczний. І „пролетарська непорочність“ тут ні при чому. Хіба немає більших і послідовніших соціальних та пролетарських пророків, як комуністи, а вониж є в португаліїні і союзі з Німеччиною, з німецькою буржуазією і на всякі лади заходяться біля такогож порозуміння з буржуазією французькою, американською, англійською! Чом' бо таки.. союз є для них корисний.

Німці і жида в Польщі є народами атериторіальними (за винятком шлеських німців). Домагаючись їм здобути свою репрезентацію, ми тимсамим зменшуємо репрезентацію польську, ми доказуємо, що думки про національну польську державу є пустими мріями, ми в деякій мірі обезцільуємо польський п'ястук, авернений проти нас. Бо на парламентарній арені німці і жида (маємо на думці справдішні поль-

ських жида), якщо не будуть за нами, то певно не будуть проти нас. Зрештою, чи корисніше для нас було би, колиб замість жидівських і німецьких послів їхні місця зайняли поляки?

Хтось може сказати: нам байдуже, хто сидітиме в польських законодавчих установах. Коли так, то чом' всі українські партії беруть участь у виборах? Видно, що всі вони прив'язують вагу до парламентарної трибуни, як не безпосередню, то посередню. А коли так, то й не може нам бути байдужим, хто засідає в соймі і сенаті.

Блок польських народів не лише не приносить нам ніякої шкоди, в нічому не змінює нашої політичної лінії, не підтримує наших змагань, але — навпаки — зв'язує нас з іншими народами, виводить нашу національну політику на ширший шлях та створює більші можливості виборчих успіхів, — як для нас, так і для наших союзників.

Всі закиди проти блоку є пустою демагогією, на яку все наше свідоме громадянство повинно дати гідну, активну відповідь, голосуючи в днях виборів до сойму і сенату на 18-ку.

Індія кипить.

Представники англійського уряду, що є членами т. зв. конституційної комісії для Індійського законодавства, поїхали в Бомбаї, щоб червоною плахтою на арені бачки. Індійське населення зустріло їх приїзд величавими протидержавними демонстраціями, що охопили різні міста. У Бомбаї вулиця жорба вибувала шибів тих вранців, яких власники не хотіли зачиняти на знак солідарності із демонстрантами. Туземні приготували велику маніфестацію із жалобними пропорами, щоб зустріти англійську делегацію-аже в зрустані. Англіянам допомогла буря, що не дала змоги зорганізувати походу.

У Мадрасі прийшло до збройного конфлікту між вулицями жорбою і поліцією, яка почала стріляти. У Калькуті обидані камінями місцеву авіацію та трамваї і військо мусіло зтихомирювати вулицю парашутистами, а найменшими скорострілами.

У Бомбаї голова англійської комісії Джон Сімон прийняв делегацію повелюючих неабрамани і могомедівців, що висловили жалі т. зв. меншостей і антихав до Дельї. У Мадрасі на другий день повторилися криваві сутички з поліцією.

Почалося від білос між двома протидержавними партіями демократичної поліції, які вийшли у це, почала стріляти і збила чимало осіб. На це жорба відповіла бунтом і постріли, безсилі, мусіли похилити на підмогу військо.

У Калькуті проголошено страйк на знак протесту. У білих дільничих засесонів обидувало камінням авто та трамваї, так, що до них мусіли додати потійну сторожу. С чимало раванців постріли і студентів, які вибували шибів в будинках навчання.

До останньої хвилі нема ще місцевих чи англійських влада дала собі раду з настроями населення. Індія бунтується не перший раз і не останній; так само Англія не вперше і не в останнє приналежна рятувати там свій престиж і свій „стан посідання“ найгострішими засобами терору, щоб нахилити свої суспільні реформи.

Провідник англійської робітничої партії Мекдональд протестує в отвертій листі до Індійської преси проти безглуздої антиїї націоналістів, що своєю поведінкою стоять на перешкоді призначення Індії права на самоуправління як домінії.

Пророчистий документ.

So ále poufne!

Do Wielbnych Urzędów Parafjalnych
Obrazdka Łacińskiego
w Archidiecezji lwowskiej.

Pozwalamy sobie zwrócić się do Wielbnych Księży Proboszczów z usilną prośbą o poparcie akcji zbieganie deklaracji zsklnych za państwowy językiem nauczania.

W sprawie tej wydaliśmy do Kół TSL, okólnik, z którego przytaczamy poniżej najważniejsze ustępy:

Podobnie jak w roku ubiegłym koniecznem jest gorliwie zajeć się zorganizowaniem zbierania deklaracji zsklnych, tam więcej, że jest to prawdopodobnie ostatni rok obowiązywania ustawy z 31.VII.1924 r. w

Zarząd Główny T. S. L. Sekcja
Wschodnia we Lwowie.

L. 172/23 Lwów, dnia 3.II.1928.
Okólnik nr. VII.
Plebiscyt szkolny

formie dotychczasowej i zanosi się na to, że coroczne powtarzanie plebiscytu szkolnego zostanie prawdopodobnie albo rozporządzeniem Prezydenta Rządy albo ustawą na szereg lat zawieszono, a wskutek tego obecny stan rzeczy pogorszony jeszcze tegoż bardzo intensywną akcją ruską, będzie na szereg lat ustalony. Musimy przeto wszelkimi siłami dążyć do tego, aby nietylko nie dopuścić do pogorszenia istniejącego stanu, ale przeciwnie, ile możliwości go polepszyć.

Wchodzą tu w grę trzy kategorie szkół: 1) Szkoły polskie lub dwujęzyczne w których Rusini wnieśli przed dniem 31.XII. 1927 deklaracje, żądając wprowadzenia języka wykładowego ruskiego; 2) Szkoły ruskie w których należy dążyć do ich utrakovizacji; 3) Szkoły zutrakovizowane przedtem polskie, w których należy dążyć do przywrócenia istniejącego poprzednio wykładu polskiego. W pierwszej kategorii szkół idzie o zapobieżenie pogorszeniu istniejącego stanu rzeczy, w drugiej i trzeciej o jego polepszenie. Termin wnoszenia deklaracji za językiem państwowym upływa 31.IV. 1928, porządkiem jest jednak ukończyć tę pracę wcześniej, ile możliwości do 15.III. b. r., aby pozostał jeszcze czas na utupienienie, sprostowanie lub poprawki.

Potrzebne są co do każdej z tych szkół podpi y zamieszkałych w gminie rodziców co najmniej dwudziestu dzieci, które urodziły się w czasie od 1/9 1916 do 1/9 1922, a zatem są w wieku szkolnym, chociażby do szkoły nie chodzili lub chodzili gdzieindziej. Deklaracje podpisuje ojciec, względnie matka lub opiekun, legalizacja podpisu nie jest potrzebna. Analfabela podpisuje znakiem krzyża, a obok wpisuje jego i swoje nazwisko jeden świadek. Podpisy mają pochodzić z danego obwodu szkolnego, a więc tam, gdzie w gminie obok szkoły polskiej jest i ruska, trzeba tylko podpisać rodziców dzieci, uczęszczających do szkoły ruskiej. Podpisywać mogą rodzice, bez względu na narodowość, wyznanie i obrządek i należy starać się gorliwie po za Polakami także o podpisy Rusinów, rozumiejących potrzebę dwujęzyczności, względnie dokładnej znajomości języka polskiego. Nazwiska podpisujących są tajemnicą urzędową, na co należy w razie potrzeby zwrócić uwagę zarówno czynników urzędowych jak rodziców obawiających się terroru. Okoliczność, że ci sami rodzice już w poprzednich latach podpisali deklaracje nie stoją na przeszkodzie zbierania od nich deklaracji ponownych. Blankiety deklaracji o tekście polskim lub ruskim przesłany na żądanie bezpłatnie.

Po wręczeniu deklaracji w Inspektoracie szkolnym należy bezzwłocznie nas zawiadomić o ilości wniesionych deklaracji co do każdej szkoły, a zarazem ciągle się interesować ich dalszymi losami, w szczególności czuwać nadtem, kiedy zostaną z Inspektoratu przesłane do Kuratorium. W razie potrzeby wyjaśnić lub usunąć trudności czy zwłoki powinien ktoś z podpisujących zgłaszać się pisemnie lub ustnie do Kuratorium i do nas najdalej do 15. V. b. r. z których miejscowości i ile deklaracji wniesiono, aby można było zyskać przegląd dokonanej pracy i według tego zastosować dalsze wysiłki. Niesłychana wprost historyczna doniosłość tej akcji każe wytyczyć dla niej, mimo okresu wyborów wszystkie siły całego społeczeństwa polskiego. Z wysokiem poważaniem

Wiceprezys:

Dr. Zdzisław Próchnicki m. p.

Sekretars:

Dr. Mieczysław Zawadzki m. p.

За українську школу.

ІНСТРУКЦІЯ В СПРАВІ ШКІЛЬНОГО ПЛЕБІСЦИТУ.

I. Досліджування важности внесених декларацій шкільними інспекторами.

Подается до відома всім Шкільним Комітетам, Кружкам „Рідної Школи“ і громадянам, які переводили шкільний плебисцит, що після виконного розпорядку Міністра Освіти з дня 7. січня 1928. В. З. ч. 3. поа 33. шкільні інспектори мають тепер досліджувати важність декларацій, а саме:

1. Чи громада, в якій лежить школа, має 25 пр. українського населення; 2. За посередництвом староства, громадського уряду або особного, чи підписані на деклараціях батьки дітей мешають в межах даної шкільної округи; 3. Чи діти названі в деклараціях живуть і чи є вони в шкільному віці в дні 1-го вересня 1928; 4. Чи опікун дитини має право вносити декларації.

II. Вношення декларацій батьками польських дітей.

Якщо в громаді внесли батьки наших дітей декларації за введеним в школі української мови навчання, мають право шкільні інспектори повідомити населення тої шкільної округи перед днем 1. лютого, що такі декларації внесені, щоб уможливити батькам польських дітей, — якщо такі є в селі — вношення шкільних декларацій з домаганням навчання в польській мові. Таке повідомлення має бути вивішувати в льокалі уряду громадського, або в іншій видній місці, однак не на шкільній будинку. Батьки польських дітей можуть вносити шкільні декларації до 30. квітня і на зміну школи потребують декларацій тільки за 20 дітей у шкільному віці.

III. Остерога перед видурюванням від українських громадян підписів на деклараціях за польською мовою навчання в школі.

Вже тепер ходять по селах різні агітатори і підбурюють неграмотних селян, щоб вони підписували декларації з домаганням польської викладової мови навчання в школі.

Шкільні інспектори, управителі шкіл, учителі та інші агітатори вимушують від наших неграмотних батьків підписи на шкільних деклараціях за польською мовою навчання кажучи їм, що підписують нібито протокол.

В обігу є шкільні декларації подібні до наших, друковані по українськи, однак з домаганням не української а державної мови навчання.

Тому кожний свідомий громадянин українців а передовсім наша сільська інтелігенція, наше духовенство повинні почити й остеречі народ перед непростими опікунами, остеречі батьків наших шкільних дітей, щоб не підписували ніяких декларацій, ніяких протоколів, не лякалися ніяких погроз, бо для підписування шкільних декларацій батьками українцями минав уже ретинель з 31. грудня 1927. На всякі запити шкільних інспекторів, управителів шкіл чи інших осіб, якій хочуть школи, щоб відповідали коротко: „На декларації, яку я підписав (-ла), є всьо сказане“.

* З опублікованого нині документу Т. III. Л. знаємо, звідки вони походять.

На виборчому фронті.

З ПРЕЗИДІЇ УНДО.

КОМУНІКАТ.

1. Подается до відома виборців, що Українське Національно-Демократичне Об'єднання приступило до загального збирання непольських народів Польщі. Державна листа збирання непольських народів одержана 4. 18. і те саме число мають всі округні листи Українського Національно-Демократичного Об'єднання.

2. Нижче подается список державної посольської і сенаторської листи, а також усі листи поодиноких округів у їх повному складі.

ДЕРЖАВНА ПОСОЛЬСЬКА ЛИСТА.

На чоловому місці державної посольської листи ч. 18 стоїть голова Українського Національно-Демократичного Об'єднання д-р Дмитро Левицький, адвокат

Якщо в якійсь місцевості патрі громадяни підступно одурені підписали у своїй несазімості декларації з домаганням польської мови навчання в школі не знаючи, що підписують, то слід подбати, щоб ті громадяни вислали на руки шкільного інспектора заяву, що їх підписи добуто підступом, що вони внесені за польською школою декларації уневалжнюють і вищобують та що вони домагаються української мови навчання в школі. Так само повинні українці розвідатися, хто підписав таку польську декларацію і чи його підпис є важний. Якщо підпис фальшований або декларації підписали особи, які не мали до цього права, то слід донести до шкільного інспектора тому, бо він з певністю сам не буде переводити відповідних доходжень у тому напрямі.

Це важне також з тої причини, що як поляки не зберуть на деклараціях важних підписів за 20 дітей у шкільному віці, то школа остане чисто українською.

IV. Внески шкільних інспекторів та рішення Кураторії в справі мови навчання.

Внесені декларації пропозують шкільні інспектори найдайте до 31. травня кураторії з умотивованими внесками в справі мови навчання.

Куратор на основі предложених шкільних інспектором внесків рішає протягом місяця про мову навчання в школі і повідомляє про це громаду, а крім того і одного з батьків, що внесли декларації. Згадавши рішення має уряд громадський вивісити на прилюдному місці.

Від рішення Куратора прислугує інтересованим батькам відклик до Міністерства Освіти в ретинці 14 днів від вивішення оповістки з льокалі громадського уряду.

V. Зміна викладової мови навчання.

Зміна викладової мови навчання на основі внесених до 31. грудня 1927 р. декларацій наступити може доперва з початком слідуячого шкільного року, це є 1. вересня 1928 р.

VI. Уділювання інформації.

Про всякі надужиття повідомляти Повітові Комітети чи Повітові Кружки „Рідної Школи“, а в дуже важних справах відносити прямо до Правної Оборони при „Рідній Школі“, Львів, Ринок ч. 10, II. п. пересилаючи їй точний опис подій з поданням місцевості, дат, свідків і висноженням, що в цій справі досі зроблено, найкраще з відписами чи оригіналами дотичних рішень, спротивів і т. п. Якщо Певна Оборона одержить на час дотичні матеріали, то на бажання виготовити потрібні відклики чи жалоби.

При цій нагоді зв'язується Повітові Кружки „Рідної Школи“, Повітові шкільні Комітети та громади, що займалися шкільним плебисцитом, щоб в найкоротшому часі переслали звіти а переведенню шкільного плебисциту за всі громади своєї області, якщо досі не надіслали такого звіту.

Правна Оборона при „Рідній Школі“ у Львові, Ринок ч. 10, II. поа.

шних непольських народів, що ввійшли до спільного виборчого збирання.

ДЕРЖАВНА СЕНАТОРСЬКА ЛИСТА.

На чоловому місці державної сенаторської листи поставлено представників німців, 6. сенатора Ерніна Гасбача. На місці 2 стоїть: Володимир Дениквич, скарб. ур. і член Тимчасового Самоуправного Виділу у Львові. На місці 3: Михайло Галушинський, голова „П. світи“ у Львові. На місці 7: Микола Творизло, дир. Т-ва „Сільський Господар“ у Львові. На місці 9: Бронислав Янін, дир. Т-ва Обезпечення „Карпатія“ у Львові. На місці 12: д-р Володимир Охримович, адвокат у Львові. На місці 6: поставлено кандидата Центрального Комітету німично-заклятих земель. На інших місцях державної листи поставлено кандидатів інших непольських народів.

ПОВНИЙ СКЛАД ПООДИНОКИХ О. КРУЖНИХ ЛИСТ Ч. 18. Є СЛІДУЮЧИЙ:

Листи посольських кандидатів:

ВИБОРЧИЙ ОКРУГ 47 (РЯШІВ).

1. о. Липинський Йосиф, гр.-кат. парох Микіш Новий, пов. Ярослав. 2. Паларя Феліцій Тадей, емер. суддя Ярослав. 3. Геліційський Бронислав, канд. нот. Лежайськ. 4. Шебловський Дмитро, міщанин Ярослав. 5. Пагірський Андрій, купець Ярослав. 6. Слюзар Олександр, господар зі села Сосниці, пов. Ярослав. 7. Воробель Йосиф, міщанин Ярослав.

ВИБОРЧИЙ ОКРУГ 48 (ПЕРЕМИШЛЬ).

1. Д-р Загайкевич Володимир, адвокат Перемишль. 2. о. Маринович Йосиф, парох Вісьсько пов. Доброміль. 3. Подубинський Василь, господар Добрівка Руська, пов. Сянік. 4. Д-р Блавацький Василь, адвокат Сянік. 5. Д-р Ільницький Михайло, адвокат Бірча. 6. Макар Осип, господар з села Бушківчички пов. Перемишль. 7. Смішкевич Олександр, власник реальності Медика пов. Перемишль. 8. о. Андрійчик Петро, парох Залуж пов. Сянік. 9. Д-р Жук Остап, адвокат Буківське пов. Сянік. 10. Мальгівський Іван, господар зі села Ляцьке пов. Доброміль. 11. Гадиня Дмитро, господар зі села Котів пов. Доброміль. 12. Пелехач Василь, господар зі села Малковичі пов. Перемишль.

ВИБОРЧИЙ ОКРУГ 49 (САМБІР).

1. Тершаковець Гринько, господар зі села Якимичів пов. Рудки. 2. Д-р Бляк Стефан, адвокат Городок Ягалавський. 3. Байдала Стефан, дир. Нар. Дому Мостиска. 4. о. Бенцін Андрій, парох Старий Самбір. 5. Д-р Пеленський Олександр, адвокат Комарно. 6. Галуляк Григорій, редактор Львів. 7. Кульчицький Теодор Штокало, господар зі села Кільчичів Шляхецькі, пов. Самбір. 8. Канияр Йосиф, господар зі села Угерів Незабит, пов. Гор. Ягала. 9. Тарнавський Гіларій с. Олександр, господар зі села Биків пов. Самбір. 10. Коцур Теодор, господар зі села Томашини Шлях. пов. Самбір. 11. Черних Антій, господар зі села Якимичів пов. Рудки. 12. Мисаковець Іван с. Іван, міщанин Комарно пов. Рудки.

ВИБОРЧИЙ ОКРУГ 50 (ЛЬВІВ-МІСТО).

1. Д-р Бурачинський Тит Євген, лікар у Львові. 2. Олександр Іван, кафелярський робітник у Львові. 3. Хруцький Сергій, 4. посол Антошка, пов. Томашів Любелський. 4. Макарушко Євгенія у Львові.

ВИБОРЧИЙ ОКРУГ 51 (ЛЬВІВ-ПОВІТ).

1. Д-р Левицький Дмитро, адвокат Львів. 2. Липинський Іван, власн. реальн. Львів. 3. Ланг Фердинанд, гімназ. ухит. Бидгош. 4. Кохан Володимир, господар зі села Тудорковичі, пов. Сокаль. 5. Пеленський Корнел, землемір Угнів, пов. Рава Руська. 6. Бачинський Андрій, прив. урядов. Краківськ, пов. Яворів. 7. о. Черкаський Мирослав, парох в Дахнові, пов. Любачів. 8. Макар Петро, господар зі села Туринів, пов. Жовква. 9. Шумський Григорій, як пов. Великі Очі, пов. Яворів. 10. Яремко Микола, господар зі села Запалів, пов. Любачів. 11. Грозик Володимир, господар зі села Крехів, пов. Жовква. 12. Дужий Іван, господар зі села Хатичани, пов. Рава Руська. 13. Кернога Михайло, господар зі села Пидберізіч, пов. Львів. 14. Мигаль Кость, господар зі села Себечів, пов. Сокаль.

ВИБОРЧИЙ ОКРУГ 52 (СТРИП).

1. Д-р Куровець Іван, лікар Львів. 2. Луцький Остап, директор Поштового Союзу Кооператива Стрий. 3. Великанович Дмитро, управитель школи Коколяків. 4. Рашів, 4. Д-р Блажкович Антій, ухит. Дрогобич. 5. Максимович Антій, 6. радник копальні „Ліманова“ Борислав. 7. Ткач Михайло, син Данила, господар зі села Крековичі, пов. Долина. 8. Д-р Володимир Горбоний, канд. адв. Долина. 9. Бенілей Іван, господар з Ровилова пов. Каляй. 10. о. Прутьяк Микола, катехизатор. 11. Косило Йосиф, господар зі села

на Лисовіцкій пов. Долина, 12. Гривас Гринь, господар зі села Стригані пов. Стрий.

ВИБОРЧИЙ ОКРУГ 33 (СТАНІСЛАВІВ).

1. Галушницький Михайло, голова "Прогресу" Львів, 2. Павлі Дмитро, редактор Львів, 3. о. Галушницький Михайло, парох Угорники, пов. Станіславів, 4. Васильшин Іван, учить. Куньків, пов. Городенка, 5. Чукор Юра, господар зі села Кошівка, пов. Печеніжин, 6. Добрянський Василь, прих. уряд. Львів, 7. Плавинський Іван, господар з пов. Надвірна, 8. Шепарович Осена, Львів, 9. Курляк Ярослав, господар з пов. Снятин, 10. Матвій Герасим, господар з пов. Городенка, 11. Кваснюк Палагна, різьничка з Отиної, пов. Товмач, 12. Рєгей Григорій, господар з Бушполя, пов. Станіславів, 13. Ерстенюк Дмитро, прих. уряд. Підбіри, пов. Львів, 14. Киздринський Михайло, господар з пов. Товмач, 15. Д-р Макарушка Любомир, прих. уряд. Львів, 16. Струтинський Михайло, редактор Львів.

ВИБОРЧИЙ ОКРУГ 34 (ТЕРНОПІЛЬ).

1. о. Кунішський Леонтій, прадат Львів, 2. Д-р Баран Степан, адвокат Тернопіль, 3. Завалив Іван, кандидат адвокатури Гусятин пов. Конятини, 4. Кунько Андрій, господар, з села Черники Руський окр. Тернопіль, 5. Яворський Олександр, правник Підгайці, 6. Скасків Гринько, снов. Юрка, господар з села Божиків, пов. Підгайці, 7. Д-р Гаврилюк Андрій, лікар Збараж, 8. Шинеліан Степан, господар з села Жилимир, пов. Бучач, 9. о. Кузьма Зеновій, катехит Терещів, 10. Кошуба Михайло, кандидат нотаріальний, Грималів, 11. Качмарчук Павло, різьбар Тернопіль, 12. Маркія Павлик, господарка з села Петриків, пов. Тернопіль, 13. Ткачук Іван, син Віктора, господар з села Красосільськ пов. Збараж, 14. Стефанюк Андрій, господар з села Жилинів пов. Боршів, 15. Рузич Дмитро син Василя, господар з села Новосілка Грималівська, пов. Скалат, 16. Полішук Петро, господар з села Біла, пов. Чортків, 17. Крушельницький Іван, господар з села Слобідка Струсівська пов. Терещів, 18. Яний Микола, господар з села Коледани пов. Чортків.

ВИБОРЧИЙ ОКРУГ 35 (ЗОЛОЧІВ).

1. Целевич Володимир, головний секретар УНДО, Львів, 2. Вислопський Олександр, господар з села Лешнів, пов. Бродів, 3. о. д-р Пеліх Володимир, гр.кат. парох Радехів, 4. Кулик Степан, канд. адв. Рогатин, 5. Д-р Трохим Корнило, адвокат Ходорів, 6. Загульський Микола, господар з села Розажа, пов. Золочів, 7. Баран Марія Влішка, Тернопіль, 8. Д-р Комаринський Роман, канд. адв. Жидичів, 9. Шабалюк Іван, господар з села Вибулів, пов. Бережани, 10. Провін Михайло, господар з села Надичів, пов. Жидичів, 11. Олійник Клим, господар з села Гавушин, пов. Радехів, 12. Чутман Микола, кооператор Товорів, 13. Д-р Рибак Микола, адвокат Глишани, 14. Машків Олександр, господар з села Стріпська Нові, пов. Бібрка, 15. о. Гавовський Онуфрій, гр.кат. парох Богутин, пов. Зборів, 16. Селазіков Неодіа, Радехів.

ЛИСТИ СЕНАТОРСЬКИХ НАНДИДАТІВ.

Вибірчий округ львівського воєводства. 1. Д-р Трохим Корнило — адвокат Ходорів, 2. Кисілевський Олександр — редактор "Колона", 3. о. Татомір Юліан — па-

ПЕРЕДВИРНИЦЬКА ПІДГОТОВНИЙ РУХ У КРАЮ.

48. ОКРУГ (САМБІР-ГОРОДОК ЯГ).

Городеччина.

Дня 15-го січня п. р. відбулося в Малочинах, пов. Городок Яг. передвиборче віче при участі около 400 людей з Малочин, Артишова і Черняв. Отворів віче місцевий парох о. Т. Цар, проводили селянин Степан Чумало і Михайло Фостик. Реферат про політичне положення та програму УНДО-я вголосив д-р Степан Біляк, адвокат з Городка Яг. Віче рішення перевести акцію за масовою участю в голосуванні та за відданням голосів на листу УНДО. — Дня 21-го січня п. р. відбулося в Зушницях, пов. Городок Яг. віче під проводом о. Г. Ляховича. Політичне положення, програму УНДО та виборчу організацію обговорив і почесний адвокат д-р Степан Біляк з Городка Яг. Присутні рішення з одушевленим віддати свої голоси на національну листу УНДО-я. — Дня 31-го січня п. р. відбулося передвиборче віче в Путишівцях. Реферували про програму УНДО селянин Василь Каміляр з Угорщини Незаб. Учасники рішення одностайно віддати свої голоси на українську національну листу ч. 15.

Янів.

Дня 29-го січня п. р. відбулося в Янові с. Янівська повітова передвиборча на-

рох. Лука коло Самбора, 4. Д-р Луцій Андрий — адвокат, Боршів, 5. Д-р Вишницький Степан — адвокат, Дрогобич, 6. Іварова Іванна, Яворів, 7. Галушницький Григорій — редактор, Львів, 8. Пахолок Іван — господар з села Янів, пов. Бібрка, 9. Таранько Михайло — пар. учить. Львів, 10. о. Хомань Матвій — парох, Лежайськ, 11. Кос Андрий с. Дашила — господар з м. Комарів.

Вибірчий округ Станіславського воєводства.

1. Тарнавський Митро — бувший генерал української армії, тепер господар Черниця пов. Бродів, 2. Черкавський Олександр — канд. адв. Львів, 3. Д-р Марітчук Олександр — адвокат, Львів, 4. Рудницький Іван — канд. адв. Львів, 5. Барановська Стефанія, Станіславів, 6. Іванків Іван — купець, Стрий, 7. Галжаровський Юрко — господар з села Войничів пов. Калущ, 8. о. Проць Василь — катехит гімназії, Снятин.

Вибірчий округ Тернопільського воєводства.

1. Д-р Горбачевський Антін, адвокат, Чортків, 2. Кузьмин Микола, господар зі села Озірна, пов. Зборів, 3. Баранівський Василь, кандидат адвокатури, Заліщиш, 4. Д-р Ваню Теодор, адвокат, Золочів, 5. о. Гуцьовський Олександр, парох, Ланів, пов. Боршів, 6. Д-р Левницький Володимир, адвокат Зборів, 7. Фалендиш Андрій, будівничий, Тернопіль, 8. Баллюк Василь, директор Поштового Союзу Кооператив, Таусте, пов. Заліщиш, 9. Федик Яосиф, господар з села Богатівці, пов. Підгайці.

3. Повновласниками посольських лист ч. 18 в поодиноких виборчих округах є наступні особи: Округ 47: Посапський Лев, канд. пот. в Ринів, вул. Любомирських 4. Округ 48: Гаманевич Роман, емер. гімназ. учить. Перемішль, вул. Середна ч. 3. Округ 49: о. Феденко Ілля, парох в Самборі, площа Церковна. Округ 50: Березовський Амвросій, учить. торг. школи у Львові, пл. св. Юра ч. 4. Округ 51: о. Пилипчук Петро, парох в Підбірих, пов. Львів. Округ 52: д-р Калуський Володимир, адвокат в Стрию. Округ 53: д-р Олександровський Юліан, адвокат в Станіславові, вул. Липова ч. 18. Округ 54: д-р Якимчук Іван, адвокат в Тернополі. Округ 55: о. д-р Юрик Степан, парох в Золочеві.

Повновласниками селаторських лист ч. 18 в поодиноких виборчих округах є: Львівське воєводство: д-р Охримович Володимир, адвокат у Львові, вул. Куркова ч. 61. Станіславське воєводство: д-р Олександровський Юліан, адвокат в Станіславові, вул. Липова ч. 18. Тернопільське воєводство: д-р Якимчук Іван, адвокат в Тернополі.

ЗА ПРЕЗИДИУМ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ:

Д-р Дмитро Левницький, голова.

Д-р Любомир Макарушка, в заст. головного секретаря.

Величезний вибір новості на КАРНАВАЛ поруче Блаженна Фірма
АНТІН УБЕРА
Львів — вул. Галицька 10.
Філія в Тернополі, Дрогобичі, Стрию.

Великою побідою УНДОБлаження зазначено тут день 24. січня 1928, в день відбулося в Рудках в селі "Народного Дому" велике передвиборче віче УНДО-я. На той день скликали також віче радикали і селаробів, так, що селі "Народного Дому" не могла вмістити всіх присутніх. Це спільне віче відкрив о. Ониськевич, потім вибрано компромісову президію і призначено кожній партії одну годину до реферування своєї програми. Перші промовляли кандидати на посади з листу УНДО-я сел. Терещівський і д-р Біляк. Говорили оба дуже зайнято, ясно, так, що селаробівські і радикальні патаніки не мали ніякого їм перебігати. Після них промовляв кандидат на посади соціалістично-радикальної партії Рогуський і потім селароб Голіш. Тут знайшовся також збіжись і делегат партії УНП ч. Львів, якому після довгих спорів також узяв до голосу. У відповідь ним промовцем забрав слово о. Ониськевич, який віддав усі заклади і демократичній теорії селаробівських та радикальних агітаторів і вичаїв до якої дезорганізації і морального розпадування провадить голосовані, брехливі їх клічі. Він звернувся також увагу на про ірраціональну агітацію лівої партії: на шаленість та деморалізацію, яку ширить та їх боротьба з релігією. В далішній дискусії забрало голос багато селян і оба кан ідати з УНДО-я, які дали також належну відповідь партії УНП, тому, як її називали на тім вічу селами "політичний заперток" і віче закінчив палкою промовою д-р Біляк, після чого всі вічевики з національним гимном на устах в піднесеним настрою опустили салю.

Дня 28-го січня відбулося велике передвиборче віче під голім небом в Хитевіч. Проводив о. декан Гринишин з Коропуша. Як делегат Пов. Комітету УНДО-я приїхав колишній довголітній парох Хитевіч і невтомний робітник о. Ониськевич. Він в догодинний реферат застав політичне положення українського народу під Польщею та програму тактику УНДО-я, я віддав усі брехливі заклади роблені на адресу УНДО-я кирилическими і розбавачами національного фронту. Даліше забрав голос сел. Іван Сучицький, який закликав всіх присутніх віддати свої голоси тільки на листу УНДО-я ч. 18, що в відповідною резолюцією одностайно ухвалено.

ОКРУГ 33. (СТАНІСЛАВІВ).

Заболотиччина.

Дня 17-го січня п. р. відбулася в Заболоті передвиборча довірочна нарада скликана місцевим адвокатом д-ром Вал. Муровичем. Мабуть досконалим селянам досить вже провадних промовирів, крикливих клічів та більшовицьких обіщань агітаторів від стигу Селароба та "батька Кирила", бо своєю численною присутністю на нараді та ухваленням резолюційними доказали, що даліше хотіть стояти під національним прапором і не дозволити одностайного національного фронту. Збори відкрив д-р Мурович, який представив політичне положення українського народу під Польшею, пояснив програму і завдання партії УНДО-я, яка єдина в собі всі верства і класи українського народу. Після реферату почалася дискусія, в якій один з прихильних селаробів почав на місце свою відну роботу, мавляючи жидівсько-московський рай. Йому відповів селянин з Хлібичина, Микола Лішук, а після нього Василь Бачук з Кілішова і Петро Загріпницький з Заболотова, які дали йому належну відповідь. Збори ухвалили довіряти провадирів партії УНДО-я і заявили, що будуть голосувати тільки за листу цієї партії ч. 18. Кінцеве слово забрав о. Кисілевський, який попросив присутніх і закликав їх до єдності і солідарності в боротьбі.

ОКРУГ 34. (ТЕРНОПІЛЬ).

Збаражчина.

Дня 2. п. м. приїхали до Лубинів Вишніч на віче кандидати Об'єднання о. прадат Кунішський і селянин Сказія. Голова читальні селянин радикал Р. Пастушенко відступив на віче селу з тим, щоб промовці не атакували радикалів. Місцевий парох погодився на ту умову. В останній годині салю читальні була винована по берези. Між учасниками одну третину творили радикальні агітатори і дітвора. Крім названих кандидатів приїхав на віче і голова Повіт. Комітету УНДО-я Збараж д-р Гаврилюк. Провідником віча був заст. голова читальні Д-р Галишук. Коли почав говорити Сказія, не дали йому радикальні "молоді" навіть речення докінчити. Вони схиляли спираючи салет і галас. Не помогли нічого угорювання, не помогли і промовці роботи українсько-радикальних віче. Насильком того віче закрили та рішено зібрати довірочну нараду. Голова читальні заявив тоді, що за внаслідок розпочаття такої наради в чи-

11. ЛЮТОГО!

Гей дивача Чорнобриві
Роз ульговані пані
Всі в кого ще погоні в крові
Мої хто спус шов: ові
Про кохання промінні
Кого сум давить болючий
В кого темперамент рвучий
Хто емоцій поаг-е, жде
Хай не журись не з їхас
У Народний з м чалае
На балі медиків іде!

Запрошення можна набувати в київській
Наук. Г. ім. Шевченка шосе по від г. 17-19.

талий радикали повибливають віча. До-
вірочну нараду відбуло в увазі на та-
в домі місцевого пароха. Присутні по-
важні господарі закликали за УНДО-я
в сусіднє село Лубинки Нижчі діла-
вшись про таке некультурне поведіння
радикальних "дубів" у Лубинках Виш-
ніч прислало делегації, які закрили
обох кандидатів Об'єднання на віче до
свого села. Дня 3. лютого п. р. таке віче
в Лубинках Вишніч і відбулося.

Теребовельщина.

По розписанні виборів до союму і сал-
ту крім великого жіночого віча в Тере-
бовелі, одиноким місті, де всі жіночі рішуче
заявлялися за жіночою кандидатурою на
їх округ, — відбулися до дня 4. лютого
довірочні наради три рази в Теребовелі і
два рази в Стусові, на яких в зборі о-
крема жіночі виборчі комітети. Крім того
відбуто довірочну нараду в Зазарості і
проводом п. О. Богачевської, де вибране
виборчий комітет, що складається з по-
ловини з жінок, а з половиною з чоловіків.
— Такі самі комітети засновано і в інших
містах в Бузаванові дня 1. п. р. в Сер-
бівні дня 2. п. р. в Ласківцях дня 2.
п. р. в Романівці дня 3. п. р. На всіх
тих вічах крім головної референти о.
Кузьми та інших бесідників і реферували
також п. О. Богачевська, прозивання ці-
лого передвиборчого жіночого руху в Те-
ребовельщині. — На всіх тих вічах і
між ними, комітети жіноцтва рішуче
станути по стороні УНДО-я в тим сін-
боком пересвідченням, що тільки ця пар-
тія вийде переможно з виборів, по сто-
роні якої стане наше жіноцтво. — Навіть
в радикальному селі Романівці зазначено
багато жінок за УНДО-я і голосно ви-
сказувало своє обурення тим радикалами,
що не маючи тут більшості, беруться за-
сідати роздори, у таку важку хвилю
маємо надію, що за приміром тих жінок,
котрі так гарно пописувалися при громад-
ських виборах, що до 4-ої рази антипо-
вали з малими діточками, щоб віддати
свої голоси, підуть всі наші жінки при ви-
борах до союму і салату.

ОКРУГ 35. (ЗОЛОЧІВ).

Залів.

Отеми повідомляю партію "Селароба"
літню і правну, що виступили в ці-
лим місцевим комітетом "Селароба" у
Висоцьку з партії "Селароб", пишуть
розкладову роботу цієї партії і заявляю,
що є українським націоналістом і всту-
пня до партії Українського Національно-
Демократичного Об'єднання. — Висоць-
ко, дня 30. січня 1928. — Іван Швайка,
селянин з Висоцька, бувший голова ко-
мітету "Селароба".

Селаробівські агітки.

До чого доходить передвиборча аге-
ба, най послужливі факт, про
який пишуть нам зі Зборів: В перед-
дня 22. січня п. р. відбулося перед-
виборче віче в Брилів і селянин в селі по-
льського "Селароб" в Зборів. На тім вічу
я не був але ніхто із членів УНДО-я
не був ніяким урядовиком і учеником, бу-
ли представники "лівої". — Аражерів
віча хотіли мати в комітеті когось з у-
країнців. Тоді один із присутніх сел-
аробів почав для провокації, щоб ме-
не вибрати до комітету. Таким чином
селароби хотіли відбити аргумент про-
ти УНДО-я. Що так ділово було, а прові-
рих доказало. Все в оціч провокації
зборів. Тому закликаю прикладити, що в
на тім вічу не був, до ніжкої польської
партії і в УНДО-я ніколи не належав
і не належу. Пропонування мене до
"жидовського комітету виборчого" уважав
за личиний негідний плямач на моїй
особі та рабунес мого національної те-
сти безсоннісним людям. — Зборів, дня
26. січня 1928. — селан. Василь Кузяк,
парох.

Жидівщина.

Дня 19-го січня п. р. відбулося пере-
диборче віче УНДО-я в селі Мамірчу.
Присутних понад 200 селян. Проводив
о. Швайка Анд. і сел. Іван Романів, Іван
Михайлович і Анд. Галич. Реферували про-

літніце положення і програму УНДО-ни висловив кандидат на посаду листи ч. 18 д-р Роман Комаринський і Жидачев. Присутні ухвалили вислати доповідь Проводові партії УНДО-ни і голосувати тільки на його листу ч. 18. Натомість зазначити, що село Мажиріче найближче і найліпше потерпіло від пожежі, однак завдяки швидкій допомозі о. мітрополіта Шентницького скоро загасило свої вогні і завдяки ретельній народній свідомості дійшло до поновлення, що найвища мета народу тільки під прапором УНДО-ни.

Дня 22-го січня п. р. відбулося передвиборче віче в Ліщині. Присутніх понад 800 осіб. Реферували кандидат на посаду д-р Роман Комаринський. На вічу висловилися відомі селянські діячі Засанського. Після реферату забрав голос селюк Явесь Засанський, який в своїй дуже близькій і баламутній бесіді говорив про союзників та селянсько-робітничий уряд і про програму селюків, якої як показавось, даліше в дискусії сам добре не розумів. Належну відповідь дістав Засанський від Дмитра Івасенка і д-ра Комаринського, які вірно змалювали той бай, до якого хотять завестися наш народ Засанський та їх тесна компанія. В піднесенні настрою розійшлися ліщинські селяни пізно ввечері домія, а селюківські курпачники залишилися, щоб сварилися зі собою, що не вдалося їм розбати українського національного віча.

Дня 24-го січня п. р. відбулося передвиборче віче в селі Цуличівцях. Не зважаючи на будинок день явилось на зборах понад 100 селян, які в величезній зацікавленості вислухали реферату кандидата на посаду д-ра Комаринського. Промовці гарячими словами закликавали присутніх до єдності та до курпування під єдиною прапорою української гордої УНДО-ни, як єдиною понадкласовою та народною партією. Даліше представили промовці небезпеку браїлівської партії, яка в цих околицях обдурює народ і старалася перетягнути українських селян на свою сторону. Після дискусії ухвалено резолюцію, якою всі зібрані закликалися за програмою УНДО-ни і за кандидатами листи ч. 18.

Дня 27-го січня п. р. відбулося передвиборче віче в Пичанах. Учасників понад 200 селян. Проводили вічем дир. Іван Білинський і сел. п. Олександр Юрків. Реферували д-р Роман Комаринський. Після реферату промовляли дир. Білинський. Село Пичани належить до найвідоміших сіл, тому ніхто курпач не находити там золотного ґрунту. Ухвалено резолюцію, якими присутні закликалися за єдиною партією УНДО-ни і зобов'язувалися голосувати на листу ч. 18.

Дня 27-го січня п. р. відбулося передвиборче віче в Волиці Гніздицькій. Присутніх понад 200 селян. Проводили вічем о. Скоробогатий і сел. Лесек. Реферували д-р Роман Комаринський. В дискусії брали участь о. Чехут, п. Івасенко, п. Татчин, п. Лисенко та ін. Ухвалено резолюції за партією УНДО-ни і листом ч. 18. Присутніх около 200 селян.

Чоловічі... що дня 18-го січня п. р. відбулося в Жидачеві віче «хлосцького абиначу» Брїя, на яке прибув о. б. посол Войтовіч. Не треба було вважати агадувати про те мізерне віче, коли не горіть інших життєвих селянських абомучених мішан-хрунів, які вдали участь в тому вічу. Польських селян і колоністів було дуже мало і дійшло до того, що наш міщанин опровдажував польського посла по Жидачеві немов його чуха. На вічу тім висунули «брілині» кандидатури теперішнього містобурмістра М. Спигури, який однак не має нічого спільного з тою чесною браїлівською компанією і як зачуваємо з обуреним відкинув цю пропозицію.

Брідщина.

Дня 28-го січня п. р. відбулося передвиборче віче в Шимківцях. Реферували д-р Саламха і о. Ковальський. Присутніх понад 200 осіб. Ухвалено резолюції, якими присутні закликалися за єдиною понадкласовою національною партією УНДО-ни і ухвалили голосувати на листу ч. 18. Такі самі резолюції ухвалено того самого дня на вічу в Звинині, де присутніх було понад 300 осіб. Реферували д-р Саламха і о. Ковальський.

Медзидзівський ліс.

Дня 27-го січня п. р. скликали лісобої з УНДО-ни віче в Галі Дітковіцях. Реферували Іван Саламха і о. б. посол

сар з Бортина Гнат Кюнк. Віче було дуже бурливе, а закінчилося тим, що п. писар забувши програму так замотався в своїх вимовках, що його ніхто не слухав. А ухвалили голосувати на листу УНДО-ни ч. 18. Такий зміст виступу мало хліболюбське віче в Висоцьку дня 20-го січня, де реферували другий хліболюбський кандидат Лупу Мазовіта з Калдубиць. І на тім вічу ухвалено гнати зі села розбійничий однобічний український національний фронт і голосувати на листу УНДО-ни ч. 18.

Бобреччина.

Передвиборча акція в Бобреччині почалася ще в грудні 1927 р. парадом в Бібрці і Ходорові, яких вислідом була оголошена проголошена кандидатура д-ра Ковніля Троїна адвоката в Ходорові. Досі відбулося в повіті 14 парадів, окружних віч і конференцій, які усіма прибілими одноголосно рішенням населення курпувалися під прапором національної понадкласової єдності, підтримувати партію Українського Нап.-Демократичного Об'єднання і голосувати тільки на його листу.

Дня 4-го січня п. р. відбулася доповідна нарада в Бібрці, на яку заступили всі громади судового повіту Бібрки в числі 46. — Дня 31-го грудня 1927 р. відбулася передвиборча нарада в селі Волчатицях при участі понад 50 національно найвідоміших виборців. — Дня 8-го січня п. р. відбулося велике окружне віче в Саколіці, при участі понад 400 людей, для громад: Соколіца, Кологури, Ходорківці, Пятчани та ін. Того самого дня ввечері відбулося також передвиборча нарада в Десятинках, в якій взяло участь 70 найвідоміших людей. На тім нараді рішено скликати на день 20-го січня окружне передвиборче віче УНДО-ни в Десятинках. На той сам день заповіля своє віче в Десятинках

і селюко-лісобої, на яке прибув кандидат Пелехатий. Віче селюко-лісобої закінчилося ганебною невдачею, бо лісобої, які зібрані були на вічу УНДО-ни в числі около 600 осіб два рази проголосували селюко-лісобої боївку разом з Пелехатим, що не досягнувши нічого утікли зі села. Слід зазначити, що ввесь час побуту Пелехатий в селі пильнувала його особи місцеві поліція до тої міри, що було вразливе, немов до села приїхав не кандидат селюко-лісобої, а якийсь польський державний достойник. Це дуже характеристичне явище, що не вимагає ніяких коментарів. Селюко-лісобої кандидати тінаються такою опікою тому, що їх звіданням розбивати один національний український фронт, що росте під прапорами УНДО.

Дня 11-го січня п. р. відбулася окружна нарада в Вибранівці для місцевостей: Вибранівка, Вибрані Церковні і Загірні, Чижичі і Боруєві, а дня 12-го січня п. р. передвиборча нарада в Ліщині. Дня 13-го січня п. р. відбулася доповідна нарада в Баківцях, а того самого дня в селі Серинки, де взяло участь около 200 виборців. — Дня 19-го січня п. р. відбулося передвиборче віче в Шоломі для Шоломи і Старого Села при участі около 500 виборців. — Дня 22-го січня п. р. відбулося велике віче під голим небом в Глібовах Великих для Глібова і Волошини при участі около 600 людей, а того самого дня в Ланах. — Дня 23-го січня п. р. відбулося віче в Стоках для громад і колоній.

На всіх вище поданих вічах реферували кандидат на посаду д-ра Троїна, адвоката в Ходорові. На всіх тих зборах і вічах ухвалено голосувати на листу ч. 18. Як повідомлення в Бобреччині має партія УНП, хай поведінить недавнє проголошення їх кандидата д-ра Строніцького з віча в селі Волчатицях.

В безконечній черзі...

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС 17-БОХ.
ДЕСЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ

На понеділковій розправі зізнавалися свідки, покликані на основі акту обвинувачення, а саме: **Евгенія Хоптяк, Евгенія Гретчак, д-р Іван Гига, Теонія Бенцан, Володимир Калинович, Тетяна Тютюко й Василь Джуля**. Зізнання цих свідків, яких в більшості заарешковано, випали для обвинувачених дуже корисно. Зокрема корисно зізналися для обох Атаманчук його хозяйка п-і Бенцан і його співмислитель Джуля. Прокуратор п. Ланевський добував був навіть зізнання св. Джуля деякі суперечності і поставив висновок на його арештування, але пізніше вдоволився списанням з ним протоколу. Батьки троїх обвинувачених Вербицьких Петро і Марія Вербицькі на основі присудженого їм права відмовилися від зізнань. На тому місці уважалося за вказане зазначити, що польська преса, яка взагалі заявила до обвинувачених крайню вороже становище, зreferувала суботнішню розправу так тенденційно, що затемнила зовсім її образ. Зокрема фальшиво представили в ній зізнання шофера Гасмана, який, не зважаючи на заходи предсідника, прокуратора, д-ра Пшигодзького і судді присяжних, твердо стояв при тому, що не в силі подати дати того дня, з якому він возив двох людей на Королівську вулицю. Заявляємо, що нашим завданням є подати читачам «Діла» докладний, строго об'єктивний і вірний хід цього процесу, нічого не додаючи й нічого не віднімаючи. Всімі фантазіями, здогадками, перекошуваннями, підсудування і т. п. політичною відомістю й своєю тенденційністю львівський польський прес. Наш орган як досі, так і далі буде інформувати про процес вірно й об'єктивно.

— 0 —

Розправа зачалася в год. 9.40. Сала бітвом набита; публіка переважно неукраїнська.

На сцену введено всіх винуватих свідків, яких після уявлення предсідника, що мають зізнатися тільки правду, введено до іншої кімнати, де вони чекали на свою чергу.

Перша зізнавала сьогодні

ЕВГЕНІЯ ХОПТАК,

учителька в Дольні, незаарештована. Заявила, як Ольга Гретчак говорила кодо магістрату в Тисячох, але про що, не знає. На запит д-ра Вол, чи оба. Я. ніколи приходили коми до школи, тоді

каже, що вона все але виглядала і загально не була зворота.

Після неї зізнавала

ЕВГЕНІЯ ГРЕТЧАК,

18-літня сестра Ольги і Ярослава Гретчаків, заарештована. Оповідала, що раз рано застала у них якогось пана, який спав у ліжку брата, бо брата не було дома. Тисяч ченів у них щось 2 дні на того пана. На питання с. приє., чи часто траплялося, що у них хтось чужий ночував, каже, що бувало, що зайшов якийсь подорожний на ніч. На друге питання щодо брата, каже, що він має усе дуже багато заняття. Як був у них того дня Вірстек, вона тоді не була дома. Заявила, що Ольга не казала їй, аби про того чоловіка що у них був, ніде не казати й нікого до нього не випустити. На питання прокуратора, чому в свідотві в Дольні зізнала інакше, каже, що хотіла якнайскорше дістатися додому.

Д-р Вол.: Прощу і. преле. ласкаво ствердити, що нема найменшої різниці в зізнаннях свідка перед судом і тут, отже не є згідне з правдою, як це твердив перед ханцею п. прокуратор, що свідок перед с. суддею мимомовно зізнавав інакше, як тут.

Преле.: Но, так, так.

Д-р Стар.: Чи вам казали на поліції, що ви маєте право ухилитися від зізнання щодо сестри і брата?

Св.: Ні, того мені не казали.

На не преле. щось каже, на що д-р Стар. відповів, що поліція не виконала свого обов'язку, бо повинна була звернути свідків на це увагу.

З черги зізнавав

Д-р ІВАН ГИГА,

літ 30 згодом сторін незаарештований. Заявив, що оба. Головінського знав ще в дехоспосадчинні.

Д-р Вол.: Чи ви коли стрічали п. Головінського у Львові?

Св.: Не можу того напевно сказати, бо багато разів стрічав різних людей, млячи безліч знайомих.

Д-р Вол.: А до «Прогресу» ви заходили?

Св.: Так, кілька разів.

Д-р Вол.: Чи можливо, що оба. Головінський казав голові «Прогресу» звернутися до вас як до знавця Лемківщини?

Св.: Так, бо я сам легко і про Лемківщину виробив окремих реферат.

По питаннях Головінського щодо реферату свідка про процес, справу за

Лемківщини оба. Гол. стверджує, що він не умовлявся з свідком у справі Романи в «Де ля Пе», тільки постриг його зайти туди: обвинуваченому зазначено тоді, що він (свідок) його зрозумів і обидва приїхали.

Зізнавши були зізнання п-і

ТЕОНІЯ БЕНЦАН.

Свідок, заарештована (по польськи), зізнає, що у неї мешкав Джуля і В. Атаманчук. Останній ввійшов від неї з військом січня. Спали оба на одній канапі. Атаманчук рано був усе дома, а поплудні виходив з книжками до школи. Ходив по-ночі, тільки в святі і як були які перешкоди, не ходив. Оба. Держали мешкав у неї 2—3 дні тоді, як записувався на університет. Це було, здається, к. 19. жовтня. Тоді вона ввійшла була до Судової Вишні. На питання, коли оба. Атаманчук ввійшов 19. жовтня з дому і коли вернувся до хати, каже, що в тому самому часі, як що-дня. Св. вернувся з Суд. Вишні 21. жовтня і не застала жодна Атаманчука. Їй сказаво, що він поїхав до мами, але він за день чи два вернув. При кінці січня прийшов раз-а-год. пів до 10 рано його тов. Трач і п. Королькова. Сказали, що мама оба. Атаманчука хора і він мусить зареє до неї їхати. Деякі річі по Атаманчукові, яких він не забрав, забрав частинно Трач, частинно забрано їх до суду.

На питання прокуратора, під яким іменем жив Атаманчук і чи його мала дувала, каже, що знала його як Біласа і так його зрозуміла. На дальші питання, чи він був тоді хорий, каже, що так. Чи фотографувалися оба з Вербицьким, не бачила. На питання прокуратора, як було в дні в'язд Атаманчука, оповідає про візиту п-і Королькової, а потім Трача. На питання, як п-і Королькова привізла вістку про те, що Біласа забрала на поліцію, каже, що не пригадує собі нічого замітного. На всякий випадок п-і Королькова не плакала.

На питання д-ра Шухевича, чи оба. Держали привозили коли мід, каже, що привозив для Атаманчука і також її привозив. На дальші питання каже, що Атаманчук їздив на Рівне додому. Не плт., як він заховувався потім, як вернув, каже, що таксамо, як все, без якої змін. На дит. д-ра Старосольського, який був оба. Атаманчук, каже, що був усе добрий і гетчий. Жив середом а по правлі в білі, бо не все міг плати регулярно. По його візні аж на третій день прийшла поліція, яка зробила ревізію і питала за Біласом.

Потім покликано на сальо

ВОЛОДИМИРА КАЛИНОВИЧА,

20-літнього студента університету, якого заарештовано. Св. мешкав якийсь час у п-ва Вербицьких (листопад—грудень—січень 1926-27). Св. харчувався в студ. мензі, тому додому приходив тільки спати. Оба. Ів. Атаманчук був постійно ввечері дома і санітарно щось читав або писав. Мих. Вербицький був за той час тільки раз у них дома. На питання д-ра Стар., коли оба. Ів. Вербицький приїхав пачки з фільмами, каже, що мавуть по святках.

Д-р Стар.: Чи ви все застали його дома?

Св.: Так.

Описи зізнавала

ТАТЯНА ТЮТЮКО.

19-літня учениця семінарії, заарештована. Бувала нероз у Вербицьких. Дня 19. жовтня була також у них. Тоді була там ще одна тов. (Стефа Байсаровичівна), Ольга, Бадівський і Іван. Вийшли від них по 7-й год. і всіх їх лишила дома. На питання предсідника, чому на поліції зізнала, що Ів. Вербицького не було тоді дома, каже, що була така перестрашена, що хоч знала, то не могла сказати. Перед с. суддею сказала, так, як ніби.

З черги мали зізнавати батьки обвинувачених Вербицьких

ПЕТРО І МАРІЯ ВЕРБИЦЬКІ.

Обоє, користаючи з закону, тріскаються зізнали.

На сальо покликано останнього свідка

ВАСИЛЯ ДЖУЛЯ.

23-літнього абсолювента У. р. учит. семіна., родом з Троянів, пок. Дольна, якого заарештовано. Св. зізнає, що по якого заарештовано. Св. зізнає, що по феліх 1926 р. замішав у п-і Бенцані разом з Атаманчуком (як Біласом) який

Сейчас, при 100% дефицита Рынок в 10